

07 ΑΠΡ. 2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 07 - 04 - 2015
Αριθ. πρωτ.: 218**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364368
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinonouleftikos@ypes.gr

Προς:
✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτές:
- κα Ελένη Ψαρρέα
- κα Βασιλική Κατριβάνου
- κα Αφροδίτη Σταμπουλή
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 820/13-03-2015 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κα Ελένη Ψαρρέα, κα Βασιλική Κατριβάνου και κα Αφροδίτη Σταμπουλή, με θέμα «Η αναγκαία συνέχιση λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών και οι δυνατότητες χρηματοδότησής τους», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Τα τελευταία έτη σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων εξειδικευμένες παρεμβάσεις, σύμφωνα με το «Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013».

Η οικονομική κρίση που μαστίζει εδώ και χρόνια τη χώρα μας έχει ιδιαίτερο αντίκτυπο στη ζωή των γυναικών. Η ενδοοικογενειακή βία και η βία λόγω φύλου σε όλες της τις εκφάνσεις, όπως για παράδειγμα η παράνομη διακίνηση και εμπορία γυναικών, διογκώνονται και λαμβάνουν εξωπραγματικές διαστάσεις σε συνθήκες ανέχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ως απόρροια των αδιανόητα σκληρών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, υπό τις οποίες καλούνται τα τελευταία χρόνια οι πολίτες της χώρας μας να επιβιώσουν.

Σύμφωνα με πολύ πρόσφατα στοιχεία πανευρωπαϊκής μελέτης του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. (Fundamental Rights Agency), η οποία παρουσιάστηκε στις 5 Μαρτίου 2014 στις Βρυξέλλες στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας της Ε.Ε., μία στις τρεις γυναίκες στην Ε.Ε. υφίσταται βία λόγω φύλου.

Σύμφωνα με πόρισμα πρόσφατης μελέτης του ιδίου Οργανισμού (FRA), στη χώρα μας καταποιοούνται σωματικά 762 γυναίκες κάθε μέρα, βάσει πάντοτε των επισήμως δηλωθέντων περιστατικών σε φορείς όπως η αστυνομία. Τα δεδομένα ανέδειξαν και αναδεικνύουν την κρισιμότητα του κεφαλαίου «έμφυλη βία» και την αναγκαιότητα εκπόνησης και εφαρμογής ενός ολοκληρωμένου προγράμματος για την πρόληψη και την εξάλειψη κάθε μορφής βίας λόγω φύλου.

Οι δομές για την προστασία των γυναικών-θυμάτων έμφυλης βίας εντάσσονται στο «Ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης προς όφελος των γυναικών και την καταπολέμηση της βίας σε εθνικό και τοπικό επίπεδο», το οποίο σχεδόν κατ' ολοκληρία χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2007-2013 και συγκεκριμένα από τον άξονα 3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση».

Στο πλαίσιο του Προγράμματος δημιουργήθηκαν και εξακολουθούν να λειτουργούν, γνωρίζοντας μεγάλη απήχηση στην ελληνική κοινωνία, οι παρακάτω δομές:

1. Η τηλεφωνική γραμμή SOS-15900, διαθέσιμη στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, που λειτουργεί ήδη από τον Μάρτιο του 2011, παρέχοντας υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης 24 ώρες την ημέρα και 365 ημέρες τον χρόνο. Πρόκειται για μια εμπιστευτική, πανελλαδικής εμβέλειας, χαμηλού κόστους τηλεφωνική γραμμή, η οποία στα τέσσερα χρόνια λειτουργίας της έχει δεχτεί 19.481 κλήσεις και 203 μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
2. Τα δεκατέσσερα (14) Συμβουλευτικά Κέντρα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, η λειτουργία των οποίων ξεκίνησε σταδιακά στις πρωτεύουσες των Περιφερειών της χώρας κατά το διάστημα 2012-2014, παρέχουν υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, νομικής συμβουλευτικής και συμβουλευτικής απασχόλησης, καθώς και νομική βοήθεια σε συνεργασία με τον εκάστοτε τοπικό Δικηγορικό Σύλλογο. Οι υπηρεσίες είναι διαθέσιμες στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα και έχουν μέχρι σήμερα ωφεληθεί 5.739 γυναίκες.
3. Τα είκοσι πέντε (25) Συμβουλευτικά Κέντρα των ΟΤΑ ξεκίνησαν να λειτουργούν σταδιακά εντός του χρονικού διαστήματος 2013- 2014 σε 25 Δήμους της Επικράτειας αντίστοιχα, βάσει πληθυσμιακών κριτηρίων. Απευθύνονται σε γυναίκες – θύματα έμφυλης βίας, παρέχοντας υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, νομικής συμβουλευτικής (στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα) και νομικής βοήθειας σε συνεργασία με τους Δικηγορικούς Συλλόγους. Μέχρι και σήμερα έχουν απευθυνθεί και εξυπηρετηθεί από τα εν λόγω κέντρα 1689 γυναίκες.
4. Κατά τη χρονική περίοδο 2013 - 2014 ξεκίνησαν να λειτουργούν σταδιακά οι δεκαεννέα (19) ξενώνες φιλοξενίας των ΟΤΑ για την προστασία των κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους σε 19 μεγάλους Δήμους της Επικράτειας αντίστοιχα. Οι εν λόγω δομές παρέχουν υπηρεσίες στέγασης και ψυχοκοινωνικής στήριξης και έχουν ήδη φιλοξενήσει 227 γυναίκες.
5. Με αφετηρία τον Ιούλιο 2013 λειτουργούν υπό το Ε.Κ.Κ.Α. (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης) δύο (2) ξενώνες φιλοξενίας για την προστασία των κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και έχουν ήδη φιλοξενήσει 54 γυναίκες.

Στην επίσημη Δήλωση της 58ης Συνόδου της Επιτροπής του ΟΗΕ για το Καθεστώς των Γυναικών (2014) αναφέρεται – μεταξύ άλλων – πως η βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών και άλλες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συνεχίζουν να υποσκάπτουν τις προσπάθειες επίτευξης κάθε στόχου που έχει τεθεί.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης υλοποιεί τη στρατηγική για την Ισότητα των Φύλων (2014- 2020), όπως αυτή απορρέει από την Επιτροπή υπουργών της 6ης Νοεμβρίου 2013. Η καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, εντάσσονται στις θεματικές προτεραιότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Ισότητα των Φύλων που εκφράζει την εναρμόνιση της στρατηγικής της Επιτροπής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2010 – 2015) και της στρατηγικής στοχοθεσίας για την Ευρώπη με ορίζοντα το 2020, ζητά σε επίπεδο κρατών – μελών να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών. Περαιτέρω, η «Σύμβαση για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής βίας» (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) στο κεφάλαιο 4, άρθρα 18 έως 28, προβλέπει τη λήψη όλων των αναγκαίων νομοθετικών ή άλλων μέτρων από τα κράτη, προκειμένου να παρέχουν στις γυναίκες-θύματα βίας προσβάσιμες και επαρκείς υποστηρικτικές υπηρεσίες.

Σημειώνεται δε ότι τα minimum standards δομών βάσει πληθυσμιακών κριτηρίων, σύμφωνα με μελέτη του Συμβουλίου της Ευρώπης, είναι για μεν τους Ξενώνες Φιλοξενίας ένας (1) ανά 10.000 κατοίκους, για δε τα Συμβουλευτικά Κέντρα ένα (1) ανά 50.000 κατοίκους. Αναφορικά δε με τις Τηλεφωνικές Γραμμές SOS, κρίνεται πως μία (1) γραμμή 24ωρης λειτουργίας και πανεθνικής εμβέλειας θα μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες μίας χώρας με τα πληθυσμιακά δεδομένα της Ελλάδας.

Στο τρέχον πανευρωπαϊκό και διεθνές θεσμικό πλαίσιο για την ισότητα των φύλων αλλά και στην παρούσα χρονική στιγμή για την Ελλάδα των συνθηκών οικονομικής κρίσης και των υψηλών ποσοστών έμφυλης βίας, δεν επιβάλλεται μονάχα η διασφάλιση της συνέχισης της λειτουργίας του συνόλου των δομών του υφισταμένου δικτύου για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών,

αλλά πολύ περισσότερο η ενίσχυσή τους, καθώς και η αναβάθμιση των υπηρεσιών πρόληψης και καταπολέμησης της βίας και η ουσιαστική υποστήριξη των θυμάτων αυτής.

Σε αυτό το πλαίσιο, θεωρούμε απαραίτητο η επόμενη χρηματοδοτική περίοδος να συμπεριλάβει το σύνολο των δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της κοινωνίας, αναφορικά με το φαινόμενο της έμφυλης βίας, με αυτονόητη τη συνέχιση της λειτουργίας των ως άνω δομών.

Στο πλαίσιο των προγραμματικών δεσμεύσεών της, η παρούσα Κυβέρνηση, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, στον οποίο έχει ανατεθεί και το σχετικό χαρτοφυλάκιο, στηρίζει εμπράκτως την ενίσχυση του ρόλου της Γ.Γ.Ι.Φ., την επικαιροποίηση και τον εκσυγχρονισμό του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων σε όλους τους τομείς άμεσης προτεραιότητας και την προώθηση κάθε απαραίτητης θεσμικής παρέμβασης, στοχεύοντας στην κατοχύρωση της Ουσιαστικής Ισότητας των Φύλων.

Έχουμε τονίσει δε την κυβερνητική βούληση για άμεση προώθηση προς κύρωση από τη Βουλή των Ελλήνων της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), η υλοποίηση της οποίας θα δρομολογηθεί με την ψήφιση ενιαίου νόμου για σφαιρική αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών.

Στόχος μας είναι η πλήρης εξασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η επίτευξη της ισότητας των φύλων επί της ουσίας, στο γενικότερο πλαίσιο μιας δημόσιας πολιτικής που απορρίπτει κάθε υποψία διάκρισης και αποκλεισμού και φροντίζει για την υλοποίηση μέτρων καταπολέμησης των τελευταίων.

Η χώρα στην οποία ζούμε άργησε πάρα πολύ χρονικά να εντάξει στην πολιτική ατζέντα τόσο την πρόληψη, όσο και την υποστήριξη και προστασία των γυναικών-θυμάτων έμφυλης βίας και των παιδιών τους.

Περαιτέρω, για τα διαλαμβανόμενα στην Ερώτηση ζητήματα, σχετικά με τις χρηματοδοτικές δυνατότητες προς υποστήριξη της λειτουργίας των δομών, σημειώνουμε ότι η εξειδίκευση του ΕΣΠΑ 2014-2020 βρίσκεται εν εξελίξει, ενώ το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία αυτή, μέχρι και την ολοκλήρωσή της, επιδιώκοντας τη βέλτιστη κατά το δυνατόν αξιοποίησή του ΕΣΠΑ προς όφελος των γυναικών και των δικαιωμάτων τους. Οφείλουμε, ωστόσο, να επισημάνουμε τη δυσχερή συγκυρία, καθώς, όπως τόνισε και σε πρόσφατη δήλωση του ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. του ΕΚΤ, κος Γεώργιος Ιωαννίδης «τη νέα προγραμματική περίοδο οι κοινοτικοί πόροι για την κοινωνική πολιτική είναι κατά 40% λιγότεροι σε σχέση με το ΕΣΠΑ 2007-2013».

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να επισημάνουμε την επιτακτική ανάγκη για την αποτελεσματική συνέχιση της οργανωτικής /επιστημονικής στήριξης και την εποπτεία της λειτουργίας από τους αρμόδιους φορείς που διαθέτουν πολυετή εμπειρία στα θέματα ισότητας των φύλων και συγκεκριμένα τη Γ.Γ.Ι.Φ. /ΥΠΕΣΔΑ και το Κ.Ε.Θ.Ι. Η σφαιρική διαχείριση του Προγράμματος από τους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς αποτελεί μονόδρομο, εφόσον επιθυμούμε την καθιέρωση του χαρακτήρα των δομών ως δομών προστασίας των γυναικών από την έμφυλη βία. Σε κάθε διαφορετική περίπτωση ρισκάρουμε αποπροσανατολισμό από τον αρχικό σκοπό και χαρακτήρα τους και την πιθανή μετεξέλιξή τους σε δομές αμφίβολης αποτελεσματικότητας και αφηρημένου προνοιακού χαρακτήρα.

Στόχος μας είναι η αναγνώριση αφενός του φαινομένου της βίας κατά των γυναικών ως εγκλήματος μη ανεκτού από την κοινωνία και αφετέρου η ευρεία ενημέρωση και πληροφόρηση της κοινωνίας αναφορικά με την ύπαρξη των ως άνω δομών και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Επιπρόσθετα, αναφορικά με τα ζητήματα που τίθενται στο υποερώτημα 2 της Ερώτησης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Βάσει των όσων ρητώς ορίζονται από το Πρόγραμμα και τις Συμβάσεις Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν.2190/1994, όπως ισχύει (ΦΕΚ 28/τ. Α'/03-03-1994) που έχουν υπογράψει οι εργαζόμενοι στις δομές, πρόκειται για συμβάσεις ετήσιας διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης μέχρι και τη λήξη του Προγράμματος.

Η μέχρι και σήμερα -σύμφωνη με τα οριζόμενα από το νόμο- διαδικασία ανανέωσης των συμβάσεων του προσωπικού έχει αποδειχθεί χρονοβόρα, άκρως γραφειοκρατική και -κατά συνέπεια- διόλου λειτουργική. Επισημαίνεται ότι όχι απλά δεν έχει επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα, αλ-

λά αντιθέτως έχει λειτουργήσει ως τροχοπέδη στη συνέχιση της ομαλής λειτουργίας των παραπάνω δομών.

Το περασμένο έτος η ετεροχρονισμένη έκδοση σχετικών εγκριτικών αποφάσεων κατά την ΠΥΣ 33/2006 είχε ως επακόλουθο την απόρριψη από το Ελεγκτικό Συνέδριο ενταλμάτων πληρωμής για το χρονικό διάστημα από την προβλεπόμενη ημέρα ανανέωσης ορισμένων συμβάσεων μέχρι την ημέρα δημοσίευσης των πράξεων ανανέωσής τους στο ΦΕΚ. Κατόπιν ενεργειών των εργαζομένων, δρομολογήθηκε από τα πρώην Υπουργεία Εσωτερικών, καθώς και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας με πρόβλεψη που θα έθετε το ανωτέρω πρόβλημα συγκυριακά και αποσπασματικά, δηλ. αποκλειστικά για τις συμβάσεις που ανανεώθηκαν εντός του έτους 2014 (Ν.4316/2014, αρ.67 παρ.7, ΦΕΚ 270/τ. Α' 24-12-2014).

Η προβληματική διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω σε συνδυασμό και με άλλες αντιξοότητες, όπως το Π.Δ.Ε. 2014 (15.09.2014), στο οποίο υπήρχε αρνητική χρηματοδότηση του Προγράμματος λόγω μη ύπαρξης πιστώσεων για το έτος 2014, είχαν ως συνέπεια τη σταδιακή διακοπή της χρηματοδότησης του συνόλου των δομών των ΟΤΑ. Οι δομές παρέμειναν ανοικτές και το προσωπικό συνέχισε την παροχή υπηρεσιών, μολονότι είχε να αντιμετωπίσει το πολύμηνο πάγωμα της μισθοδοσίας του και την απουσία ασφαλιστικής κάλυψης.

Οι εργαζόμενοι των δομών έχουν ήδη από το 2014 προειδοποιήσει την πολιτική ηγεσία για την ενδεχόμενη αντιμετώπιση αντίστοιχων ζητημάτων και το 2015, δεδομένου ότι η φύση της επιλεγόμενης οδού για την επίλυση των παραπάνω δυσχερειών δεν δύναται σε καμία περίπτωση να επιφέρει οριστικά αποτελέσματα και να διασφαλίσει την ομαλότητα των σχετικών διαδικασιών.

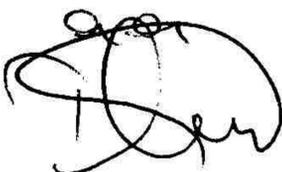
Αναγνωρίζουμε τον δυσλειτουργικό χαρακτήρα των ως άνω διαδικασιών, καθώς και την εργασιακή αβεβαιότητα και ανασφάλεια που βιώνουν οι εργαζόμενοι, και επανερχόμαστε επιμένοντας στη σημασία της πολιτικής βούλησης για νομοθετική ρύθμιση με προοπτική την οριστική αντιμετώπιση του ζητήματος.

Όπως τόνισε και η Γενική Γραμματέας Ισότητας των Φύλων (επίκειται το ΦΕΚ διορισμού της), κα Φωτεινή Κούβελα, «το εθνικό σχέδιο που έχει ήδη προγραμματιστεί, θα συνεχισθεί με πιο γρήγορους ρυθμούς. Οι συμβουλευτικοί σταθμοί, η τηλεφωνική γραμμή SOS-15900, οι ξενώνες φιλοξενίας ιεραρχούνται στα επείγοντα. Εξασφαλίζονται πόροι, μέσω των ΕΣΠΑ, ώστε να μην κλείσουν. Ταυτόχρονα θα γίνει προσπάθεια να αναβαθμιστούν όλες οι δομές προστασίας και να εμπλουτιστούν με συμβουλευτική για την ένταξη στην αγορά εργασίας γυναικών που έχουν υποστεί βία, μέσω οργανώσεων του Κοινωνικού Τομέα της Οικονομίας».

Κρίνοντας ως προϋπόθεση για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης παροχής ποιοτικών υπηρεσιών τη διευθέτηση των εργασιακών ζητημάτων με τη δέουσα υπευθυνότητα και ευαισθησία και την αξιοποίηση του ειδικά καταρτισμένου και έμπειρου ανθρώπινου δυναμικού των δομών, η νέα πολιτική ηγεσία δεσμεύεται για την καταβολή της μέγιστης δυνατής προσπάθειας από πλευράς της.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ

ΜΩΚΑΚΟΥ Ιωάννα

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως Ισότητας των Φύλων
3. Γραφείο Τύπου
4. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου